

Slovenski dom

Štev. 146

V Ljubljani, 30. junija 1936

Leto 1.

Težave pri italijanskem „pomirjanju“ Abesinije

Abesinija stopa zopet v ospredje

Rim, 30. junija. o. Italijanski listi prinašajo poročila, kako italijanska vojska zaseda še ostale dele Abesinije in pri tem priznava, da ne gre podjarmljenje tako lahko, kakor so si predstavljali. Različni plemenski poglavarji s pomočjo evropskih častnikov in tujih agentov organizirajo odpor v tem delu Abesinije. Kljub temu trdijo Italijani, da njihovo prodiranje napreduje in da bo kmalu vsa Abesinija italijanska.

V zvezi z izjavo, katero je dal abesinski cesar dopisniku nekega švicarskega lista in v kateri pravi, da bo odšel nazaj v Abesinijo čez Sudan ter tam pričel boj z Italijani na novo, če ZN ne stori svoje dolžnosti, pravijo italijanski listi, da je ta trditev smena. Neguši bi v tem primeru odpotoval v Zap. Abesinijo čez Egipt ter se tam postavil na čelo oddelkov, katere organizira ras Makonen. To pa bi bilo mogoče samo v tem pri-

meru, če bi ZN dala Abesiniji denarno pomoč. Edino mesto, ki bi prišlo v poštev za vodstvo kakih bojnih operacij bi bilo mesto Gore, kjer se nahaja začasna abesinska vlada. To mesto je dovolj oddaljeno od Addis Abebe, čeprav je izpostavljeno napadom italijanskih avijonov.

Res pa je, da imajo Italijani precejšnje težave z pomirjevanjem Abesinije, ter da se v vseh pokrajinah vršijo večji in manjši spopadi, v katerih kažejo Abesinci naravnost žilavo vztrajnost.

Danes ali jutri bo objavljeno besedilo italijanske spomenice ZN in članicam ZN. V tej spomenici Italija zahteva, naj se abesinskim delegatom v Ženevi ne overovi in ne prizna popolnomočnost, ker so se vsi prebivalci Abesinije sprijaznili z novim stanjem in ni niti sledu o bivši vladi cesarja Selasija. To je priznal celo angleški

zunanj minister. Zaradi tega zahteva Italija nele da se ukinejo sankcije, marveč, da se ukinejo tudi vse druge odredbe, ki so prišle kot posledica sankcij.

Addis Abeba, 30. junija. o. Zadnje dni so iz abesinske prestolnice odšle večje in manjše kolone vojaštva na vse strani. Odhod teh kolon je v zvezi z italijanskim težanjem, da je treba vso Abesinijo čimprej končnoveljavno podjarmiti. Po vsej Abesiniji so začeli tudi graditi letališča, ki so druga od drugega oddaljena samo po 200 km in urejena tako, da lahko avijoni pristajajo in odletavajo tudi v največjem dežju. V Addis Abebi sami bo zbranih zmeraj 300 vojnih letal, ki bodo neprestano pripravljena, da polete kamorkoli. Vse te odredbe narekujejo Italijanom množiči se spopadi in vstaje po raznih pokrajinah Abesinije.

7. rojstni dan Nj. Vis. kraljeviča Andreja

Miločer, 30. junija. AA. V kraljevem dvoru Miločerju je bil predvčerajšnjim proslavljen 7. roj. dan Nj. kr. Vis. kraljeviča Andreja. Cerkveni obredi so se vršili v samostanu Praskavici ob eni popoldne. Prisostvovali so jim: Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej ter v Miločerju navzoči člani vojaškega doma Nj. Vel. kralja. Po zahvalni službi božji je bilo čestitanje v dvoru, popoldne pa se je vršila na dvoru vojaška zabava, na kateri so sodelovali tudi mornarji kraljevske mornarice.

Sporazum glede Dardanel

Ženeva, 30. junija. AA. V krogih turške in angleške delegacije se zbirajo, da je bil pred-snočnim dosežen sporazum glede problema Dardanelskih ožin med komisar. Litvinovim, Edenom in Ruždi Arasom. Po tem sporazumu ostanejo morske ožine odprte za vsa vojna brodovja, ki imajo izvršiti kakšno odredbo Sveta ZN, ali kakšno odredbo posameznih vlad, ki pa jo je Svet ZN odobril. Poleg tega bo imela Rusija pravico poslati svoje vojne brodovje skozi Dardanelsko ožino v danem primeru na pomoč ru-skemu brodogradu na Balhiškem morju.

Poneverbe med komunisti

Pariz, 30. junija. Po informacijah agencije Havas se je vršil te dni v Kijevu proces proti skupini komunistov, ki so bili obtoženi velikih poneverb pri delavskih sindikatih v Kijevu. V poslednjih letih so poneverili več milijonov rubljev. Trije izmed obtoženih so bili obsojeni na smrt.

Poboji v Franciji

Toulouse, 30. junija. AA. Predsnočnim je prišlo v več ulicah do hudih spopadov med desničarskimi omladinici in pristaši ljudske fronte. Več oseb je bilo ranjenih. Policija je aretirala več ljudi. Tudi v Rouenu je prišlo do incidentov in je morala policija ponovno intervenirati. Trije policijski stražniki so bili pri tem ranjeni.

Jeruzalem, 30. jun. AA. (DNB) Včeraj so vno-vič napadli brzovlak, ki vozi v Jeruzalem. Tudi tekem današnjega dne je bilo več spopadov med četami in uporniki.

Tokio, 30. jun. AA. (DNB) Iz Harbina poro-čajo da so sovjetske obmejne straže že severno-zahodno od Vladivostoka streljale na skupino ja-ponskih oficirjev, ki so se nahajali blizu meje. Dva oficirja so ubili, dva druga pa ranili.

Razkol med fašisti in zmernimi v JNS

Stranka, ki išče voditelja

„Vsaj dva prsta večjega od dosedanjega“

Belgrad, 30. junija. m. Danes se v dvorani tukajšnje Delavske zbornice začne kongres jugoslo-vanske nacionalne stranke. Kongres naj bi po iz-javih raznih veličin te stranke imel namen, da ob-novi strankino delavnost. Za kongres so se vršile velike priprave, ker večje voditelji stranke na uspeh ali neuspeh tega kongresa svoje nadaljno de-lo in obstoj. Glavna naloga kongresa, katere pa ni nihče povdarjal, bo v tem, da bo poskusil izravnati velika nesoglasja med posameznimi skupinami v JNS, spore med posamezniki in skušal določiti novega šefa stranke. Kakor je pokazal potek pri-prav, bo imel kongres dovolj dela, če bo hotel rešiti notranja vprašanja, ki so take narave, da mo-remo govoriti o razkolu v stranki JNS.

Vse dosedanje seje akcijskega odbora in kluba poslancev ter senatorjev JNS niso uspeli, da bi v akcijskem odboru prišlo do soglasja o teh načel-nih vprašanjih kljub prizadevanju slovenskega dela te bivše stranke, ki je na njenem obstanku v vsa-kem oziru pač najbolj zainteresiran. V tem oziru je treba zlasti poudariti naravnost obupno delavnost šefa slovenskega dela JNS dr. Kramerja. Glavno vprašanje, ki kroge baje tako edine in tako močne stranke jugofašistov in poforcev razburja, je vpra-

šanje novega šefa. Proti dosedanjemu načelniku stranke Nikoli Uzunoviču je močna opozicija, ka-tero tvorijo jugofašisti, framasonsko krilo stranke ter poforci. Ti zahtevajo, da se Uzunovič umakne in napravi mesto Petru Zivkoviču, čigar politično delovanje je v tesni zvezi z glasovito dobo JNS. Kakšno politiko bi potem JNS zagovarjala in vo-dila, nam pove ime tega voditelja samo. Proti Ziv-koviču kot bodočemu načelniku stranke so pa pri-staši Nikole Uzunoviča, Srškiča in Bože Maksimo-viča. Slovenski del stranke jugoslovanskih fašistov ne ve, kako bi se odločil in bo kakor zmeraj, na strani tistega, ki bo zmagal.

Včeraj se je vršil sestanek vseh poslancev in se-natorjev stranke JNS v edinem varnem gnezdu, ki ga še ima, to je v prostorih kluba JNS v senatu. Razgovore je vodil dr. Albert Kramer, ki si je pri-zadeval, da bi dosegel sporazum glede sestave bo-dočega glavnega odbora in glede novega šefa. Na tem sestanku je govoril med drugimi tudi senator Jovan Banjanin, čigar govor je imel docela pro-zoren namen. Za njim je govoril Milan Popović, ki je nastopil silno ostro ter zahteval, da mora postati načelnik stranke drugačen človek, kakor je Uzunovič. Očital je Uzunoviču starost, bolehnost, nespo-

sobnost, zahteval je, da mora priti na čelo stranke človek večje energije, mlad, okreten in vsaj dva prsta večji od vseh prvakov in celo od Uzunoviča. Tak človek je po njegovem mnenju Peter Zivkovič. Predsednik kluba senatorjev JNS Kosta Timoljevič je opozarjal, da je treba vsa ta vprašanja spora-zumno rešiti. Nastala so prerekanja, ki so se kon-čala s prepri, tako, da je moral vso to zadevo vzeti v roke akcijski odbor stranke. Prav na sestanku senatorjev in poslancev JNS se je pokazala pleh-kost in neresničnost, trditve strankinega časopisja, ki govori o enotnosti fašističnih vrst, o požrtvoval-nosti, nesebičnosti in discipliranosti.

Senator Grga Andjelinič je predlagal, naj bi se poslanci in senatorji JNS preselili v palačo Devanho, da bi tam s člani akcijskega odbora izvo-lili nov glavni odbor ter se sporazumeli o bodo-čem šefu. Proti temu sta silovito nastopila poslanca Svatislav Radovanovič in Pavle Bujč, ki je izjavil, da sploh ni govora o tem, da bi preslopil prag Uzunovičeve hiše.

Ne na seji poslancev in ne na seji akcijskega odbora ni prišlo do sporazuma, macveč so se vsa nasprotja med posameznimi skupinami in prvaki naravnost porazno poglobila. Zato so rešitev vseh teh vprašanj preložili na današnji kongres, kjer naj „narod odloči“, kakšnega vodjo hoče imeti. Na kongresu bodo imele vse struje svoje moči. Zmerni krogi JNS pa zatrjujejo, da bo prišlo v JNS do usodnega razkola, če bi zmagala fašistovska in po-fovska skupina ter prodrla s svojim kandidatom Petrom Zivkovičem.

Slovenski apostol, slovenski vodnik, postani slovenski svetnik

Slike z mariborskih Slomškovih slavnosti, ko so desetstisoči manifestirali svojo voljo in prošnjo, naj Cerkev povzdigne Slomška na oltar.

Voditelj Slovencev dr. Korošec podpisuje izročilno listino.

Metropolit Slovencev dr. Anton Bonaventura Jeglič na postaji.

Po izročitvi 400.000 podpisov, ki zahtevajo proglasitev Slomška za svetnika, mariborskemu škofu

Fanfaristi ljubljanske Prosветne zveze čakajo goste.

Glavni dan Slomškovih slavnosti

Maribor, 30. junija.
Maribor, 30. junija.

Veličastni Slomškovi dnevi so za nami. Utihi niti so po mariborskih cerkvah zvonili, ki so dva dni prizivali ob neposrednih slavnostih, Slomškov duh pa je z mariborskih proslav zavel po vsej Sloveniji, ki se bo še tesneje oklenila svojih dušnih pastirjev in z njimi prosila, da se Slovincem izpolni tako vroča želja: da bo Slomšek svetnik.

Prireditve, ki so se vrstile v Mariboru dva in pol dni druga za drugo, so tako številne in obširne, da bi jih mogli dober opisi kvečjemu v kaki posebni izdaji. Izčrpno poročilo o vseh teh prireditvah današnji »Slovenec«.

V našem listu objavljamo le poročilo o glavnem prireditvenem dnevu, t. j. o večeršnjem sporedu, ki je bila na Glavnem trgu velika sv. maša, ki ji je sledila procesija na Slomškov grob in slovesna izročitev 400.000 podpisov knezoškofu dr. Tomažiču.

Valujoče množice na Glavnem trgu

Kakor mirno valujoče morje so stale okrog 10 na Glavnem trgu tisočglave množice. Že prvi pogled na te množice je dal slutiti, da bo za Maribor to dan, kakršnega doživlja ob obsejnih slovenskih in katoliških trdnjavah le redkokdaj. Nikjer nobene hrupa, nobenega prerivanja ali tekanja, vse so pripravili tako, da je vsaka skupina takoj imela dostop na svoje mesto.

Ko so bile vse skupine na mestih in ko se je ta ogromni plaz ljudskih množic umiril, so prispeli avtomobili, iz katerih so izstopili ministri, ki so prisostvovali slavnostim. Obenem z njimi tudi ban dravske banovine.

Kakor val so se dvignili v pozdrav deset-tisoči robcov, zamajale so se široke rdeče kranjske marele in iz desetstosev grl je zadonel pozdrav predstavnikom ljudske vlade, posebno namenu dr. Korošcu. Visoki predstavniki so se podali na tribuno, kjer so zasedli prvo vrsto: minister dr. Miha Krek, minister Jankovič, minister dr. Ant. Korošec, minister Djordjevič, ban dr. Natlačen, komandant mesta general Milenkovič, mariborski župan dr. Juvan, za njimi zastopniki nar. skupščine dr. Vebler in Gajšek in ostali zastopniki vseh mariborskih državnih in samoupravnih uradov.

Niso se še polegale ovacije našim najvišjim državnim funkcionarjem, ko je v množicah ponovno vzvalovilo: v smeri z Novega trga so se skozi špalir narodnih noš bližali oltarju cerkveni dostojanstveniki s vladikami sv. maše dr. Jegličem, mariborskim škofom dr. Tomažičem, ljubljanskim škofom dr. Rožmanom in skopljanskim škofom Gnidovcem na čelu. Dostojanstveniki so zavzeli mesta na tribuni ob evangelijski strani oltarja, k oltarju pa je pristopil škof dr. Rožman.

Glavni trg — kakor pisano polje. Nad 30.000 Slovincem prisostvuje sv. daritvi, ki jo ima ljubljanski vladika dr. Rožman. Prekrasen pogled z višine na te silne vrste, ki so zasedle vse prostorni trg v takem redu, kakor bi postavil nani polke vojaštva. Točno držijo ljudje red, v katerega so jih postavili reditelji. Vsi prehodi, zabrti in nastrti spreveda, ostanejo odprti in med njimi se pridno gibljejo samarijani in nosilci vode, ki krepčajo želje in onemogle. K sreči ni velike vročine, naši čvrsti kmetje pa so navajeni naporov. Kaj jim prečuta noč, kaj dolge poti danes je vse pozabljeno. Molitev in pesem dvigneta duha in telo, ga znova okrepita. Žalosti pesem. To je čudovito petje, ki odmeva s trga po vsem mestu. Vse ljudstvo poje, 30.000 glasov se druži v en sam mogoten zbor, kakor na mariborskih tleh govorijo še ni pel. Stare mašne pesmi in Marijine zaključijo pa s prelepo narodno našo »Be angel Gospodove«. Petje vodi stolni kapelnik Gašparič, ki v svojem življenju ni dirigiral takemu zboru. Oni, ki so prišli k slavnosti kot gostje iz juga, se čudijo: Od kod jemlje ta narod slovenski toliko poštovanosti, toliko gorečnosti, ko pa vidijo pobožno molitev in čujejo mogotno sveto pesem, ga razumejo. Sredi sv. maše, pri evangelijski stopi na vzvišen oder mariborski škof dr. Tomažič.

Lavantinski vladika je svoj krasni cerkveni govor, ki je posnel pomen vsega Slomškovega slavlja v teh nepozabnih dneh, razdelil v naslednje točke: 1. Slovinci hočemo proslaviti spomin velikega škofa — pastirja, ki mu je bilo prvo in zadnje: slava božja pa častni in večni blagor ljubljenskega slovenskega ljudstva. Obuditi hočemo spomin na bučitelja, učitelja vzgojitelja, ki se mu imamo zahvaliti, da smo ohranili rodno grudo in materin jezik. Obuditi tudi spomin vzornika slovenske poštenosti, delavnosti in poštovanosti, značajnosti in zvestobe. 2. Navzpeti so hočemo Slomškovega duha, da bomo posnemali njegove zglede in se ravnali po njegovih načelih. Vsi stanovi se naj učijo od Slomška. Mladina, da bo verna, marljiva in pobožna. Fantje in dekleta, da bodo čisti in nedolžni in ponižni, kot je Slomšek dejal, da je mlada mladina nedolžnost, ponižnost in zlahtnost. 3. Očeti in matere, da bodo v otroki svojo slovo iskali. Gospodari in gospodinj, da bodo zadovoljni, ker »srečen je le tisti, ki malo potrebuje«. Učitelji in vzgojitelji, da bodo skrbeli za pravo vzgojo otrok, ker »kriva vzgoja otrok je slabih časov matie. Vsi brez izjeme pa naj se učijo od Slomška stanovitosti in veri, »kajti kdor se v Boga zanese, njemu ne izpodnese. 3. Končno pa smo se zbrali, da javno pokažemo hrepenenje vseh Slovincem, da bi bil Slomšek povzidan na oltarje. Seveda je »prazno delo brez žegna in nebes«, zato je treba veliko delati in veliko moliti, da bi prizadevanja poklicanih imela dober uspeh.

Sv. maša se zaključila z mogotim molitvijo, ki jo izgovarja ves narod za svojim pastirjem. Moli za svojega svetnika:

Vsemogočni Bog, Oče luči, ki od Tebe pride vsak dober dar, in ki si nam v svojem služabniku škofu Antonu Martinu poslal tolikega učenika in pastirja, usliši naše pobožne molitve in povelja, da bo pred vesoljno sveto Cerkvijo prištel Zveličanim. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Po tej molitvi pristopi k mikrofonu g. Hraščelj. Prečita tri brzojavke v katerih izraža nad 30.000 danes zbranih Slovincem svojem kralju Petru II. zvestobo, papeškega nuncija Hermengilda Pellegrinettija prosijo za posredovanje pri sv. Očetu za beatifikacijo Slomška, kneza namestnika Pavla pa pozdravljajo v srečni vdanosti.

Narod je sprejel te brzojavke z viharinimi »Živjoci klci. Vojaška godba je zaigrala državno himno, nato pa je stopil pred mikrofon slovesni govornik prof. dr. Sušnik, ki je izrekel sledeče pesniške besede:

Govor prof. dr. Sušnika

In zdaj pojdimo na Slomškov grob: Procesija živih — gremo trkat tja, kjer je večni mir in pokoj. Razklope njegove mrtve roke, ki so posvečevale naše očete in matere

in molile za edinstvo razkropljene črede Ciril-Metodove;

njegove tihe roke, da se stegnemo z našimi proti nebu: O Bog, daj nam svetnika!

Pojdimo na Slomškov grob: Procesija grešnikov — vpijemo po svetniku, ker bolj ko zgornjih programov smo potrebni svetnikov; bolj ko dobrih kupčij in širokih cest smo potrebni svetnikov.

Procesija grešnikov — rotimo svetnika, da nam je luč v mraku vsakdanjih skrbi: sveti duhovnik, blaženi sad naše zemlje, sveti duhovnik, slovenske duše najlepša podoba, sveti duhovnik, slovenske matere najljubši sin.

Na Slomškov grob — procesija vernih, in z nami v duhu še neštete trume tistih doma, in z nami naših rajnih verne

duše, da v stotisočnem zboru prosimo pred božjim tronom:

Gospod, s čudeži poveljaj našo ubogo vero! Procesija vernih — v prošnjah rokah nosimo stiske in nadloge zase in za svoje in za vso domovino, in z nami: danes, o Bog, jih pusti z nami verne duše naših rajnih, da v stotisočnem zboru prosimo:

Gospod, s čudeži ga poveljaj, da bomo videli blaženi sad naše vere, ne za slavo našo, za razsvetljenje naše in posvečenje naših otrok, v slovenski posodi žarek večne luči, in bomo smeli klicati na vseh krajih zemlje do konca dni:

Sveti Anton Martin Slomšek, prosí za nas, prosí za nas, za svoj rod, prosí za nas, za ves Ciril-Metodov rod!

Desettisoči ljudstva ob glavnem trenutku slovesnosti.

Veličastna procesija

Od sveče maše na Glavnem trgu se množice podajo v procesijo na pokopališče mimo Slomškovega groba. Razsvetljuje gre kakor na vežbališču od rok. Reditelji že točno vedo, kdaj in kje pride njihova skupina na vrsto in na kratko povelje, ki ga pošlje po zvočnikih voditelji, preidejo posamezne skupine v gibanje, v nekaj minutah se zvrste in že korakajo v štiristopih v procesijo. Vendar se trg kljub vzornemu redu le polagoma prazni. Preveč je ljudi. Ko je procesija pri pokopališču, je trg še vedno prenaplavljen. Današnja procesija je pokazala ves sijaj, ki ga zna privedi Slovinci ob takih verskih manifestacijah. Silno pester je sprevod. Pod nihajočimi banderi korakajo ljudje, v vsaki skupini se že oddaleč pozna, odkod je prispela. Najbolj se odbijajo seveda narodne noše. Pozornost vzbujajo lepe Haložanke, dekliški krožek od Sv. Barbare v Haložah je prišel ves v slikoviti modro-beli haloški noši. Pestro izgledajo brhke Savinčanke v svojih krasnih, v slovenskih barvah se prelivačih nošah, najlepše pa so seveda kofate Kranjcev v svojih dragocenih oblekah in nadvse lepih avbah. Med njimi stopajo zaslanji kranjski fantje in možje. Vodi jih pa vse prapor Prosvetne zveze, za katero gre fanfara kranjskih fantovskih krožkov. Ta fanfara je mariborčanom posebno ugnjala. Več kot celo uro se razvija sprevod. Štiristopi hite pri vzhodnih vratih na pokopališču, korakajo mimo kapelice s Slomškovim grobom ter odhajajo zopet pri drugem izhodu s pokopališča v Krekovo ulico. Naposled se prikaže najznamenitejši del sprevoda: otroci, fantje in dekleta, moške in žene v narodnih nošah, ki nosijo v rokah 400 tisoč podpisov, s katerimi izraža slovenski narod svojo srčno željo po svetniku. Za njimi duhovščina v močni vrsti, pa trije slovenski škofje, pa naši ministri z voditeljem Slovincem dr. Antonom Korošcem v sredini. Za njimi ban dr. Natlačen, mestni poveljnik general Milenkovič, župani slovenskih mest, predstavniki najvišjih uradov, narodni delavci. Čvel slovenskega naroda je zbran okoli v tem sprevodu in se poklanja smrtnim ostankom največjega Slovence. Sprevod hiti po Krekovi in Gosposki ter Ulici 10. oktobra na Slomškov trg.

Na tribuni nasproti škofovskemu dvorcu ob stolni cerkvi so se zbrali k svečanemu aktu izročitve podpisov poleg vseh štirih škofov, ki prisostvujejo slavnostim, tudi ministri dr. Anton Korošec, dr. Miha Krek, Juraj Jankovič, ing. Giorgjevič, dalje ban dr. Marko Natlačen, predsednik apelacije dr. Golia in mestni župan dr. Juvan ter ljubljanski župan dr. Juro Adlešič.

400.000 podpisov za beatifikacijo

Pred mikrofonom je nato stopil ravnatelj Cereloster dr. Anton Korošec ter je — obrnjen proti lavantinskemu škofu dr. Tomažiču — dejal:

»Prevzvišeni gospod knezoškof! Prosim Vas v imenu vseh vernih Slovincem in Slovenk, da blagovolite sprejeti prošnjo okrog 400.000 Slovincem in Slovenk za beatifikacijo prvega slovenskega škofa Antona Martina Slomška. Prosim Vas, prevzvišeni gospod knezoškof da blagovolite to prošnjo slovenskega naroda predložiti Nj. Svetosti sv. očetu s pobožno željo, da tudi on združi svojo molitev z našimi molitvami, da se čimprej uresniči najbolj vroča želja slovenskega ljudstva, da se proglasi Anton Martin Slomšek svetnikom.«

Ministru dr. Korošču je odgovoril mariborski škof dr. Tomažič s sledečim govorom:

Lavantinski knezoškof je v svojem govoru podčrtal srečno naključje, ko mu »izroča priznani voditelj slovenskega ljudstva in branitelj njegovih pravic deset in stotisoče podpisov, ki izražajo hrepenenje slovenskih src, naj bi bil Slomšek prištel svetnikom«, tisti Slomšek, ki je bil »svojem času priznan voditelj njegovih narodnih in jezikovnih pravic«.

Pred mikrofonom je nato stopil ravnatelj Cirilove tiskarne g. Hraščelj ter dejal: »Sedaj se podpiše izročilna listina, ki se glasi:

Danes, dne 29. junija 1936, ob priliki Slomškovih praznikov, je prvopodpisani dr. Anton Korošec, notranji minister kraljevine Jugoslavije, kot voditelj katoliških Slovincem, s sopodpisanimi v navzočnosti tisočev zastopnikov raznih krajev in stanov slovenskega naroda izročil prevzvišenemu knezoškofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču 400.000 svojerodnih podpisov na prošnji za beatifikacijo služabnika božjega škofa Antona Martina Slomška.«

Pod stavek: »Podpise izročili...« so nato pristavili svoje podpise: najprej minister dr. Anton Korošec, nato minister dr. Miha Krek, ban dr. Marko Natlačen ter mestni župan dr. Alojzij Juvan.

Pod stavek: »Podpise sprejeli...« po so stavili svoje podpise knezoškof dr. Tomažič, dr. Anton Jeglič, dr. Gregorij Rožman, dr. Josip Gnidovec.

Listina je bila na pristnem pergamentu, ter je zelo lično delo šolskih sester v Mariboru.

Ko je bila izročilna listina na ta način podpisana, so prispale na tribuno narodne noše, ki so položile na mizo veliko kopico debelih, krasno vezanih knjig s 400.000 podpisi Slovincem in Slovenk, ki prosijo za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška. Ravnatelj Cirilove tiskarne g. Hraščelj je spravljal izročilno listino v lično usnjeno puščico ter jo izročil škofu dr. Tomažiču z besedami:

»Prevzvišeni! Prosim Vas v imenu Slomškove družine, da sprejmete sedaj to izročilno listino, jo pridružite podpisom ter jo predložite sv. očetu.«

Škof dr. Tomažič je odgovoril:

»Prav rad bom to storil. Prosil bom Boga, da bo imelo naše prizadevanje uspeh, prav tako tudi, da bi vse radost in vse veselje, ki smo ga danes doživljali, da bi vse to pri dobrem Bogu bila prošnja naših src za beatifikacijo božjega služabnika Antona Martina Slomška. V ta namen dajem tudi vam vsem v slovo božji blagoslov in želim, da vas spremlja na vaše domove in vselej pri vas ostane.«

S krasnimi prizori! Na Slomškovem trgu se je zaključilo današnje slavlje. Vendar so bile še popoldne prireditve, ki so zadrževale množice v mestu. V veliki unijski dvorani je »Maribor« ponovil svoj koncert, s katerim je snoči pred izbranim občinstvom dosegel tako sijajen uspeh. Zvečer se zadnjič ponovi predstava veličastne ljudske igre »Naša apostola«. Tudi za to predstavo vlada izredno zanimanje, kakor za vse dosedanje prireditve. Mnogo jih je iz najoddaljenejših krajev samo zaradi nje ostalo še v mestu, ker včeraj niso dobili vstopnic.

Težka avtomobilska nesreča

Maribor, 30. junija. Včeraj se je nekako ob 9 zvečer dogodila na državni cesti med Bahovo in radvanjskim križem, blizu Maribora, težka avtomobilska nesreča. Nasproti sta po cesti privozila dva osebnata avtomobila ter se iz dosedaj še ne dognanega razloga začela drug v drugega. Trk je bil tako hud in močan, da je odletel avtomobil mariborskega trgovca Josipa Duheke, ki je s seboj vozil tudi ženo in hčerko, v brzojavni drog. Silni sunek je bzojavni drog kar od-

Kanonik Szlepesz umrl

Maribor, 30. jun. Danes je v Maribor prispela brzojavna vest iz Murske Sobote, da je danes ponoči zadela kap tamkajšnjega kanonika, mestnega dekana in župnika, častnega kanonika sombatske škofije Ivana Szlepesza, kateri je priljubljeni pokojnik podlegel.

Konj udaril gospodarja v želodec

Ljubljana, 30. junija.

V petek zjutraj se je kmetu Bergantu Jožetu, doma v Seniči pri Medvodah v hlevu utrgal konj in ušel. Bergant je tekel za njim in ga hotel ujeti. Bil je že čisto pri konju in ga hotel prijeti, tedaj pa je konj zdvilj in ga z zadnjim nogom močno sunil v želodec. Bergant se je zgrudil in odnesel so ga morali domov. Poklicali so dr. Cirmana iz Medvoda, ki pa je takoj odredil prevoz v ljubljansko bolnišnico. Popoldne je bil Bergant na operaciji, toda je žal ni mogel prestopiti. Umrl je star 30 let. Včeraj so ga pokopali. Zapušča ženo, s katero je bil poročen komaj 8 mesecev.

Predrzna tatca zlatnine

Kamnik, 28. junija.

Danes zjutraj že okrog 5. ure se je naenkrat znašla v hiši Antonina Franceta na Grabnu neka mlajša ženska, ki je spraševala za službo in delo. Dejala je, da kmetkega dela ni vajena, pač pa, da bi rada prišla v službo v kakšno boljše hišo. V tem razgovoru je bila v kuhinji z Antoninovo dekle, ki jo je odelovala.

Pri Antoninu pa se je že nekaj dni nahajala na obisku sestra Antoninove žene Jerman Frančiška iz Dornika, obč. Smlednik. Ko je vstala in prišla Jermanova v kuhinjo, je na vse presenečenje opazila, da zlate verižice z zlatim obeskom ni več na oknu v kuhinji, kjer jo je pustila zvečer predno je šla spat. Takoj so spraševali Antoninovo dekle, ako ji je o tem kaj znanega in se seveda sum takoj padel na ženko, ki je prišla zjutraj že okrog 5. ure spraševati za sprejem v službo.

Jermanova je šla takoj zadevo prijaviti orožnikom, nato pa je šla v Samostansko cerkev. Za v cerkev pa si je sposodila zlato verižico od svoje sestre Lucije. Med svetlo mašo se je nehotno ozrla malo v stran ter je na vse začudenje opazila neko žensko, ki je imela okrog vratu zlato verižico, katero je seveda takoj spoznala za svojo lastnino. Jermanova je žensko zasledovala, jo pred cerkvijo prišla za roko, z drugo roko pa je segla tatlici na vrat v namenu, da ji popolnoma mirno in brez vsakega hrupa odvzame verižico. Tatca nagne glavo nazaj, da se je verižica na več krajih razgrzla in se je pri tem obesek z odtrganim delom verižice zgubil. V hipu pa je segla Jermanovi za vrat in ji strgala zlato verižico z obeskom, naglo zmašila vse skup v usta ter zbežala proti Podgori. Tu pa jo je kmalu izsledil žand. narednik gosp. Šerjak ter jo odvedel na orožniško postajo, kjer jo je zadržal. Jermanova jo je natančno preiskala. Našla je pri njej oba zlata obesa z verižicama. Pri zadržanju se je tatca zagovarjala s tem, da je zato ukradla, ker je tudi ona bila lansko leto ukradena.

Tatca je Križnik Antonija, roj. l. 1911 v Zagorju, okraj Litija, brez stalnega bivališča in zasluga ter že predkaznovana zaradi vlačugarskega. Oddana je bila v tukajšnje sodne zapore.

Kamnik

Kamnik, 30. junija.

Zaključek veselice s pretepom. Na Vidov dan popoldne se je v Stahovici pri g. V. Prodniku vršila gasilska vrtna veselica s plesom, ki se je zaključila v miru in redu. Le godci jo kvarteta iz Kamnika se nikakor niso mogli odločiti za pot proti domu, temveč so šli čez most in še v gostilno h »Korinu«, kjer so še malo igrali. V gostilno so z igranjem privabili še nekaj okoliških fantov in se je tam veseljačenje nadaljevalo do rane jutranje ure. Godci so začeli zbirati med gosti dinarje, češ, da zastoj ne bodo več igrali. Fantje pa so povečini svoj denar pustili na veselici in niso zmogli nobenih dajatev več. Med tem prerakanjem je enega od godcev tako razjarilo, da je vzel zložen železen puft v roke in enega izmed fantov precej občutno poškodoval po glavi in mu zadal precejšnjo rano. To je povzročilo splošen pretep. Po zraku so leteli kozarci in steklenice in več oseb iz obeh skupin je dobilo nekaj klofut ter so bili nekateri primorani iskati zdravniške pomoči v Kamniku. Celoten potek se bo obravnaval pred sodiščem v Kamniku.

Dan neurja in nalivov

Današnja popoldanska nevihta, ki je prišla po zelo napetem ozračju, je povzročila na raznih krajih mnogo škode. O nevihti in povzročeni škodi smo dobili sledeče informacije:

Ob priliki nevihte se je nad Mislinjsko dolino utrgal danes okrog 4. ure popoldne oblak. Voda je povzročila, da se je med Pako in Zg. Dolinam utrgal v bregu večji kompleks zemlje. Okrog 150 kub. metrov kamenja, zemlje itd. je plaz zanesel na železniško progo in zaradi tega na navedenem mestu prekinil promet, ki se vrši do očiščenja proge s prestopanjem.

Občinske volitve v štirih občinah

Ljubljana, 30. junija.

V nedeljo so bile občinske volitve v štirih občinah v Rajhenburgu, Senovem pri Rajhenburgu, v Prečni in pri Sv. Petru. V vseh občinah je zmagala lista, ki jo je postavila JRZ. Nedvomna največji uspeh je dosegla JRZ v Rajhenburgu.

V Rajhenburgu: Volilnih upravičencev 515. Volilo jih je 339 ali 66%. JRZ 313 glasov in je s tem dobila vse odbornike.

Opozicija 26 glasov. V Senovem: Volilnih upravičencev 895. Volilo jih je 562 ali 62%. JRZ 353 glasov in je dobila 21 odbornikov.

Opozicija 209 glasov in 3 odbornike.

V Prečni: Volilnih upravičencev 762. Volilo jih je 465 ali 61%. JRZ 384 glasov in 17 odbornikov. Opozicija 81 glasov in 1 odbornika. Sv. Peter: Volilnih upravičencev 435. Volilo jih je 355 ali 81.16%. JRZ 267 glasov in 17 odbornikov. Opozicija 88 glasov in 1 odbornika.

Pariz, 30. junija. AA. Havas poroča: Včeraj se je začelo zasedanje mednarodnega zgodovinskega instituta. Predseduje rektor pariske univerze Charlety, udeležuje se ga pa tudi nekaj delegatov iz Jugoslavije.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, torek, 30. junija: Spomin sv. Pavla, ap. Lucina.

Jutri, sredo, 1. julija: Presv. Rešnja Kri; Teobald.

Lekarne. Dr. Kmet, Tyrševa č. 41; mr. Trnkoczy, I. Meštni trg 4; mr. Uštar, Selenburgova ulica 7.

Trgovine s kolesnim in avtomobilnim blagom v Ljubljani so se sporazumele, da uvedejo od dne 30. junija do konca avgusta poletno poslovanje ter bodo odpirale trgovine popoldne ob 15 in zapirale ob 19.

S 1. julijem t. l. se pretvori nezasedeno tovarnišče Turiška vas na progi Celje-Dravograd-Meža v zasedeno tovarnišče, ki bo odpremljalo potnike, prtljago in ekspresno robno ter sprejemalo v prevoz in izdajalo brzovozne in sporovozne komade in vagonске pošiljke.

Potujoče občinstvo se opozarja, da si mora pravočasno nabaviti vozne karte in oddati prtljago pri blagajni omenjene postaje, ker se bo sicer za odpravo v vlakno pobiralo doplačilo v znesku 10 odn. 20 Din po določbah §§ 16 in 22 železniške prometne uredbe.

Nameste vena na grob pokojnega direktorja Josipa Marjice, bivšega načelnika prosv. oddelka, je darovalo uradništvo prosvetnega oddelka banke uprave 255 Din in g. načelnik prosvetnega oddelka Breznik Josip 200 Din dijaškemu podpornemu društvu na I. realni gimnaziji v Ljubljani.

Ptujske občinske zadeve

Ptuj, 30. junija.

V torek 25. t. m. se je vršila 6. redna javna seja mestnega sveta pod predsedstvom mestnega župana dr. Remca. Banjsko upravo je pri seji zastopal okr. glavar g. dr. Vadić. V svojem poročilu je mestni župan uvodoma sporočil, da se je udeležil slavnostnega razvija prepore Jadranke s kraja Ptuj dne 11. t. m. Nadalje je omenil, da ministrstvo financ kljub ponovnim intervencijam in zagotovilom ni odobrilo zvišane uvoznine na blago, kjer je bil namen zaščiti domačega obratnika. Na željo zveze samoupravnih hranilnic se je odposlala prošnja ministrskemu predsedniku, da bi smele samoupravne hranilnice zopet sprejemati in upravljalni pupili in javni denar. V imenu mesta se je mestni župan udeležil otvoritve XVI. ljubljanskega velesejma, za kar je uprava velesejma dostavila pismo zahvalo.

K poročilu mestnega župana se na predlog mestnega svetnika dr. Kuharja soglasno sprejme naslednja resolucija: Mestni svet z obžalovanjem ugotavlja, da stremeljena občine zaradi nedorodnih zvišane uvoznine na blago niso našle pri ministrstvu financ potrebnega razumevanja, čeprav se je zvišana uvoznina v drugih mestih odobrila in je mesto Ptuj gotovo najbolj pooblašeno, da se zaščiti domači obratnik in omogoči občini novi viri z obdavčenjem tujeega kapitala.

Za tem je podal poročilo upravnega odseka referent g. Ferdo Fras. Mestni svet soglasno sklene, da se za zagradbo telefonske linije Sv. Antona—Sv. Andraž—Sv. Dolčen—Sv. Urban—Ptuj prispeva 5000 din; ker je vsekakor umestno podpreli stremeljena, da se okolica tesneje poveže z mestom. — Na tozadevno vlogo Zadrzne elektrarne glede skupne akcije za zagradbo vodovoda in kanalizacije, mestni svet sklene, da se z ozirom na javni interes tej akciji pridruži.

Zaradi zelo pomanjkljive razsvetljave ob Ljudomerski cesti in pri kolodvoru, namerava Zadrzna elektrarna preurediti cestno omrežje tako, da bodo deli mesta priključeni na posamezne transformatorske postaje. V to svrhu je mestni svet soglasno odobril znesek 12.000 din. — Z ozirom na številne prošnje in neugoden socialni položaj najemnikov, ki stanujejo v mestnih hišah, je mestni svet primerno znižal najemnine. — Končno se odobri pogodba med mestno občino in minoritiskim samostanom glede prevzema dijaškega doma, katerega je prevzel minoritski samostan v svojo popolno oskrbo. Pogodbo je odobrilo tudi vrhovno predstojništvo ob minoritov v Rimu.

Za izvršitev nujnih popravil na deški meščanski šoli je mestni svet odobril v smislu proračuna 8000 din. — V smislu poročila pravnega odseka se sprejme v domovinsko zvezo Jožef Milošič, dosedaj pristojen v občino Sv. Andraž v Halozah. Zavrne pa se prošnja za sprejem v domovinsko zvezo Ivana Zaveč in Ance Serdinšek, ker niso podani zakoniti pogoji. — Sklepi mestnega ubožnega sveta se soglasno potrdijo. Nekaterim mestnim revežem se ubožna podpora zviša, nekateri pa se na novo sprejmejo v stalež mestnih revežev.

Pri slučajnostih je mestni župan opozoril, da je naval tujih brezposelnih in beračev v mesto vedno večji. Potrebno je, da tudi prebivalstvo podpira oblast, da se to beračenje omeji. Predlaga, da se ne podeljuje podpore v denarju, temveč v listih, ki se dobijo pri mestni blagajni. Pri izplačilu teh listkov ima mestna policija možnost kontrole, da se lahko delamrznici in nadležni berači izženejo. Mestni svet je predlog z odobravanjem soglasno sprejel.

Po javni seji se je vršila tajna seja, na kateri je mestni svet razpravljal o raznih personalnih zadevah. Končno je mestni svet določil za pravnega zastopnika mestne hranilnice odvetnika g. dr. Remca.

Ob priliki večerajšnje velike nevihte je strela udarila v stiskalniško poslopje posestnika Holec Andreja v Dežni v Halozah. Poslopje s stiskalnico vred je zgorelo do tal; ljudem pa se je posrečilo preprečiti, da se ogenj ni razširil na sosednjo hišo. Škoda se ceni na 6000 din. Holec ni bil zavarovan.

Razburljiv dogodek v Levcu

Celje, 29. junija.

Pred dnevi je ušel iz celjskih zaporov 25 letni Kajtna Ivan, ki je bil v preiskovalnem zaporu zaradi posilstva. Takoj je bila izdana za njim tirailica. Danes so pa orožniki zvedeli, da se je Kajtna v nedeljo zvečer potepal v Petrovčah. Zjutraj so orožniki obkolili hišo v Levcu, v kateri stanuje Kajtna pri svojih starših. Kajtna je bil oborožen z revolverjem. Ko je videl Kajtna, da gre za res, se je hotel umakniti orožnikom skozi zaprta vrata s silo, ne vedoč, da ga čaka zunaj z nasajenim bajonetom orožnik. Kajtna je res s silo vlomil vrata, da bi se rešil pred orožniki, pri tem se je pa nič hudega sluteč nataknil sam na bajonet, katerega je imel nastavljenega orožnik, da bi mu Kajtna ne ušel. Kajtna, ki ga je zadel bajonet na levi strani, je bil takoj ves v krvi in so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico, kjer se sedaj zdravi ob orožniški asistenci.

Václav Talich zopet dirigira

Naši poslušalci »Symphonie pathétique« P. I. Čajkovskega gotovo še niso pozabili neizbrisnega lepote dneva, ki jim ga je nudil poslednji ljubljanski nastop Václava Talicha, enega izmed najboljših današnjih svetovnih dirigentov. Zato nas je pred mnogimi meseci resnično užalo vest, da je huda bolezen izrgala iz rok našega ljubljanskega dirigentskega palice. Še težje so to občutili Čehoslovaki, ki jim je Talich vzgajal tako filharmonijo, da je vzor vsem orkestrom. Pred leti so ustanovili v Pragi mojstersko šolo za dirigiranje in za prvega učitelja je bil postavljen mojster Talich. (Na tej mojsterski šoli je letos absolvirala dirigiranje pri Talichu naš mladi glasbenik Zdrávek Mito.) Po smrti ravnatelja »Národního divadla« Ostošila pa so mu podelili še mesto opernega šefa. Vse to ogromno duševno delo je seveda zahtevalo silnih telesnih naporov, ki so strli telu, potrebno počitka in novih moči.

Tako je letošnja praška koncertna sezona pogrešala svojega najboljšega interpreta. In razumljivo je veliko veselje, ki je zavladalo med Pražani, ko so časopisi naznanili, da je Talich okrevljal in da že studira opero »Rusalka« Antonina Dvořaka.

Prva predstava je bila napovedana za 19. junij v »Národnem divadlu«. Vstopnice so že 14 dni prej kar skopnele. In ko je napočil zaželeni večer in je Talich zopet stopil pred orkester, je do zadnjega kotička napolnjeno gledališče zaplalo v

velikem navdušenju. Saj se je med narod povrnil mož, ki mu ga je hotela usoda iztrgati. Navdušenje se je stopnjevalo od dejanja do dejanja in občinstvo je pozvalo slavljence nešteto krat na oder, kjer je prejel obilo cvetja in vencev. Zlasti je bilo opaziti ogromni venci, ki so mu ga poklonili potomeci skladatelja Dvořaka.

Letošnja predstava »Rusalka« je plod skupnega dela dirigenta Talicha, režiserja Hanuša Theina, inscenatorja Vl. Hofmana in koreografa Joe Jenčí. Predvsem je čutili Talichovi osebnosti pekat v vsej interpretaciji partiture. Po 35 letih je to tretja popolnoma na novo nastudirana izvedba v praškem »Nár. divadlu«.

Talich, ki se je doslej posvečal predvsem koncertnemu življenju, je s to predstavo dokazal, da je popolnoma kos tudi operni glasbi. Zato gotovo vsi z radovednostjo opazujemo, ali ga bo zdaj ta glasbena panoga zajela in ga odtegnila koncertnemu odru.

V zvezi s to predstavo je bila v gledališču tudi razstava: »Rusalka«. Tam je bilo videti prve skice nastanka Dvořakove partiture in razne predmete, ki kažejo na brezštevilne uprizoritve dela doma in v tujini.

Pri predstavi so bili navzoči mnogi častni gostje kot češkoslovaški prosvetni minister dr. E. Franke, dirigent Erich Kleiber i. dr.

L. R. Praga.

Slovenci postavili 3 nove rekorde

Lahkoatletski dvoboj Dunaj : Zagreb 106.5 : 79.5

Lahkoatletski dvoboj med Dunajem in Zagrebom ima za nas Slovence prav poseben pomen. V zagrebški reprezentanci lahkoatletov proti Dunaju so nastopili trije Slovenci: Goršek Emil, Krevs Ivo, oboja Primorje in izven konkurence Bručan — Ilirija. Od vseh atletov je dosegel največji uspeh Primorjan Goršek Emil, ki je postavil kar dva nova jugoslovanska rekorda. Popravil je komaj 14 dni stari Krevsov rekord na 1500 m, izboljšal pa je tudi že 4 leta stari rekord Zagrebčana Tučana na 800 m. Ravno tako sijajno je tekel Krevs Ivo. Ta naš prav klasični tekač z izredno lepim stilom, ki na 5000 m izboljšal svojo rekord, ki ga je postavil komaj v Pragi za celih 10 sekund in premagal odličnega avstrijskega tekača Dunajčana Fischerja. Dunajčani prav gotovo niso mislili, da bodo, zlasti na srednjih progah in na 5 km naleteji na tako sijajne nasprotnike. Prav tako pa so bili presenečeni z nastopom slovenskih atletov tudi Zagrebčani. Danes lahko trdimo, da so naši srednjeprogaši in dolgoprogaši Goršek, Krevs in Bručan postavili na zadnjem mitingu čase, ki jih uvrščajo že za mednarodne tekmovalce. Škoda, da ni v Zagrebu nastopil tudi Gaberšek, ki bi na 400 m zasedel gotovo drugo mesto. Delo, ki ga pri nas za lahko atletiko opravlja lahkoatletska sekcija Primorja, kaže izredno plodovite uspehe.

Radi pomanjkanja prostora bomo danes priobčili samo rezultate, kjer so bili postavljeni novi jugoslovanski rekordi.

Tek na 1500 m: 1. Blödy (Dunaj) 4:07, 2. Goršek (Ljubljana) 4 : 0.7 (nov jugosl. rekord), 3. Hübschner 4 : 0.8, 4. Sindelar 4 : 26.8. Goršek je tekel sijajno, tako taktično, kakor tudi stilno. Oba Dunajčana mu na progi nikakor nista hotela prepušiti vodstva in sta ga s svojo taktiko stalno zadrževala in ovirala. Nespretno je tekel v začetku tudi Zagrebčan Sindelar. Šele 250 m pred ciljem je Goršek ušel obema Dunajčanoma in s sijajnimi koraki večal razdaljo. Začel pa je malo prehitro s sprintom in je bil pri cilju že izčrpan tako, da ni mogel zdržati čisto do konca tako, da ga je tik pred ciljem prehitel Dunajčan Blödy in zmagal za širino prs v času 4:07. Isti čas je dosegel tudi Goršek in tako izboljšal za 9 desetink sekunde

Krevsov še ne priznani rekord iz Prage. Slovenci imamo na progo 1500 m dva odlična tekača, Gorška in Krevsa, o katerih smo prepričani, da bosta letos še popravila večerajšnje znamenke.

Tek na 800 m: 1. Eichberger (Dunaj) 1:57.4, 2. Goršek (Ljubljana) 1:57.6 (nov jugoslovanski rekord), 3. Hübschner (Dunaj) 1:58. Isti sliko kot pri teku na 1500 m se je ponovila tudi pri tem teku. Tudi na 800 m je moral Goršek pustiti prvo mesto Dunajčanom, vendar pa je čas, ki ga je dosegel nov jugoslovanski rekord boljši za 1.7 sekunde. Tretji uspeh slovenskih tekačev je bil nov jugoslovanski rekord v teku na 1500 m.

1. Krevs Ivo (LJ) 15:31.4, nov jugoslovanski rekord, 2. Fischer (Dunaj) 15:33.8, 3. Simacek (Dunaj) 16:35, 4. Sindelar (Zagreb) 16:57. Izven konkurence je dosegel Bručan (Ilirija) čas 16:11. Prva dva kroga je vodil Zagrebčan Sindelar, ki je pa kmalu moral prepušiti vodstvo Dunajčanoma. Pri 3000 m je zaostal Simacek in kmalu za njim se Bručan. V vodstvu se menjata Krevs in Fischer, oboja tečeta v odličnem tempu, ki že daje slutiti sijajen rezultat. V začetku zadnjega kroga pa se je Krevs odločno odtrgal in povečal razdaljo med njim in Fischerjem za 25 m.

Met diska: 1. Votapek (Dunaj) 49.02 m (nov avstrijski rekord), 2. dr. Narančič (Zagreb) 46 m (nov jugoslovanski rekord), 3. Janausch (Dunaj) 45.60 m, 4. Gojčić (Zagreb) 42.36 m. Rekord pa ne bo priznan, ker disk ni imel predpisane težine. Ljubljana : Krajišnik (Banjaluka) 4 : 1 (0 : 0).

Z zmago, ki jo je bilo pričakovati se je Ljubljana plasirala v pol finale. V pol finalu bo igrala 5. julija v Beogradu z BSK, nakar bo revanšna tekma 12. julija v Ljubljani. Tekma med Krajišnikom in Ljubljano ni uspela niti v materialnem, niti v športnem oziru. Ljubljana je igrala slabo in je šel v drugi polovici igre dosegla postavljeni rezultat. Krajišnik ni bilo moštvo, ki bi Ljubljani lahko odvzelo zmago. To so slutili najbrž tudi obiskovalci nogometnih tekem, ki so to prvenstveno tekmo obiskali v razmeroma majhnem številu. Izgleda da bo edina atrakcija, ki jo bomo imeli v celni letošnji nogometni sezoni v Ljubljani edino nastop belgrajskega BSK.

Državno kolesarsko prvenstvo v Zagrebu

Lep uspeh slovenskih kolesarjev

Zagreb, 28. junija.

Danes se je vršila tukaj čestna dirka kolesarjev za državno juniorsko prvenstvo. Po zadnjih lepih uspehih jugoslovanskih juniorjev je vladalo za izid tekmovalcev veliko zanimanje med kolesarskimi sportniki. Kljub slabemu deževnemu vremenu in zgodnji uri so se tekme udeležili vsi naši najboljši. Po uspehu, ki ga je dosegel pred 8 dnevi Slovenec Prosinček Avgust z Brega pri Brezicah, član zagrebškega kolesarskega kluba HKB, je bilo pričakovati njegovo zmago. Takrat je namreč vozil isto progo s povprečnim časom 38,7 km.

Proga je bila dolga 80 km. Ves čas vožnje je bil močan dež in pihal oster veter, ki je dirkače zelo oviral. K temu je dodati še veliko blato iz razmočene ceste. Kmalu po startu se je odločila vodilna skupina, v kateri so bili: Prosinček, Bricelj (Ljubljana) in Solman (Zagreb) od ostalih ter nadaljevala v ostrem tempu do Samobora, kjer se je utrgal najprej Prosinček, potem pa za njim še Bricelj, Belgrajčani, ki so z ostalimi Zagrebčani bili v drugi skupini, so kmalu zašli in morali potem odstopiti od nadaljnjega tekmovalja. Po obraču je Bricelj dvakrat zašel, s čimer je izgubil dragocene minute, tako da ni mogel več dohiti odličnega Prosinčka, ki je privozil prvi na cilj v odličnem času — za takšne vremenske prilike in slabo cesto — 2 urah 25 min, 2 sek.

Povprečno je vozil s hitrostjo 33 km na uro. — Drugi je privozil Bricelj Franc (Ljubljana) v času 2:30,48, s povprečno hitrostjo 32 km na uro, kar je za njegova leta (star je šele 17 let) nadvse sijajno. Ker vzdržljivosti niemu ne manjka, bo postal z dovoljnim treningom, s katerim si bo pridobil še hitrost, kmalu eden naših najboljših vozačev. 3. Solman Josip (Zagreb) 2:34,58, in 4. Prašnik Rudolf (Zagreb) 2:43,05.

Po tekmi je bila razdelitev nagrad in je dobil Prosinček državni dres in zlato kolajno, Bricelj srebrno, 3. in 4. pa bronasti kolajni.

Na tistem kraju se je vršilo danes tudi prvo olimpijsko predtekmovalstvo seniorjev. Jugoslovanska kolesarska zveza je sklenila, da pošlje v Berlin 6 tekmovalcev, ki bodo nastopili na cestni dirki na 100 km. Da dobi pregled čez vzdržljivost svojih tekmovalcev, je sklenila prireditelj tri nedelje zaporedoma tekmovalje na 100 km. Za vsako tekmovalje je postavljen minimum, ki ga mora doseči vsak vozač, ki se hoče kvalificirati za naslednje izločilno tekmovalstvo ter končno za vstop v olimpijsko reprezentanco. Za danes je bil postavljen minimum 32,5 km povprečne hitrosti na uro.

Od prijavljenih 27 tekmovalcev je nastopilo 20. Rozman Stefan iz Maribora je dobil od Zveze dovoljenje, da za to prvo predolimpijsko tekmovalje zaradi znane blessure na zadnji tekmi, izostane, in se udeleži prihodnje nedelje takoj drugega. Oblak od Vrhnike pa je kljub temu, da

je do pelka še ležal tudi zaradi poškodbe na zadnji tekmi, vendarle nastopil in se celo vrnil v prvo deseterico, kar kaže njegovo veliko sposobnost. Od Slovencev so se tekmovalca danes še udeležili izvršni Gartner od Ljubljane ter Valant in Kačič od Hermeca.

Startali so posamežno v presledkih po 3 min. Proga je bila ista kol za juniorje, le obrat je bil pomaknjen za 10 km dalje po državni cesti. Zaradi blatne ceste, dežja in vetra so morali tekmovalci dati vse iz sebe, če so hoteli doseči dober čas. Kljub naporu posameznikov, pa vendar nobenemu ni uspelo doseči minimuma povprečne hitrosti 32,5 km. Najboljši čas je dosegel Gartner (Ljubljana), ki je za »celo progo« porabil 3 ure 6 min. in 20 sek., kar daje povprečno hitrost 32,2 km na uro. Vozil je ves čas enakomerno, z uro v roki, in je še pred obračom prehitel vse vozače, ki so startali pred njim, ter burno pozdravljen prispel prvi na cilj, daleč pred vsemi drugimi. 2. Ormuš (Zeleznikar, Zagreb), 3:09; 3. Soštarč (Z, Zagreb) 3:10,4; 4. Valant Ivan (Hermec, Ljubljana) 3:14,21; 5. Deneš (Fortuna, Belgrad) 3:13,12; 6. Ivković (Gradijanski, Z.) 3:13,30; 7. Pokupec (Gradijanski, Z.); 8. Jagorič (Orao, Z.); 9. Oblak (Vrhnika) 3:14,49 itd. Med zadnjimi je prišel še favoriti Faničar, ki je imel na progi defekt.

Po tekmi je bila seja Zveze, kjer je bilo sklenjeno, da se zaradi tega, ker ni nihče dosegel predpisane minimuma 32,5 km na uro, priušte prihodnje nedelje k II. predolimpijskemu tekmovalju še enkrat vsi tekmovalci, ki so prišli danes na cilj, t. j. 19 po številu in še Rozman Stefan od Zel. Maribor ter juniorski državni prvak Prosinček. Izgleda, da je k temu sklepu pripomoglo veliko tudi dejstvo, da so se zagrebški vozači zelo slabo odrezali ter bi prišlo v poštev za olimpijsko preveč »Kranjceve«. Zato tudi pri poznejši razglasitvi rezultatov niso hoteli prečitali uspehov seniorjev, češ da se bo tekmovalne tako še ponovilo. Mislimo, da je vsekakor bolj športno, če se priznajo športni uspehi tudi »Kranjcem«. Zelim našim tekmovalcem le, da se tudi pri prihodnjih dveh izločilnih tekmovaljih držijo tako odlično v vsakem pogledu kot danes.

Lahkoatletski dvomatch SK Slavija (Varaždin) : SK Jugoslavija (Celje).

Danes popoldne je bil na Glaziji lahkoatletski dvomatch med varaždinsko SK Slavijo in domačo SK Jugoslavijo. Tekmovalo se je v sledečih disciplinah: klavir, kopje, krogla, disk, tek 400 m, tek 1500 m, skok s palico, skok v višino, tek na 5000 m, tek na 100 m, skok v daljino, štafeta 4 krat 380.

Tekmovalo je 12 gostov in 12 domačinov. Zanimanje s strani občinstva je bilo zelo majhno, tekmovalo se je na nekoliko razmočenem igrišču. — Končni rezultat dvoboja je 78 : 47 za SK Slavijo.

Gimnazija kralja Aleksandra I. zedinitelja

Kranj, 29. junija.

Na Vidov dan je doživela kranjska gimnazija velik praznik. Ta dan so v avli gimnazijskega poslopja odkrili spominski plošči, ki kaže, da se od tega dne naprej imenuje ta gimnazija po našem velikem kralju.

Te slavnosti se je udeležil kot zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. major Oblak iz Škofje Loke, kot zastopnik prosvetnega ministra g. inspektor Majcen, kot zastopnik bana srezi načelnik gosp. Ogrin, poleg teh še g. poslanec dr. Šemrov, dekan Škrbec, orožniški komandir major Cijanovič, župan Piric in zastopniki uradov in društev. Slavnost je otvoril direktor g. dr. Dolar, ki je poudaril, da je a tem, da je dosegla gimnazija tako velik naslov, odlikovana predvsem mladina zavoda.

Med njegovim govorom so odkrili obe marmornati plošči. Na eni so vklesane besede, ki povedo, da je po najvišjem dovoljenju prejela gimnazija ta častni naslov in da sta v spomin na to vzidani in na Vidov dan odkriti ti dve plošči; v drugo so vklesani izreki našega blagopokojnega kralja.

Nato je g. župan v imenu občine čestital zavodu k tako lepemu in visokemu odlikovanju.

Abiturient Pogačar pa je v imenu mladine obljubil, da bo mladina hodila vedno po potih, katera ji je zaščitil kralj Aleksander, čigar ime od danes naprej nosi kranjska gimnazija.

Po tej svečanosti se je vršila slavnostna akademija v Narodnem domu. Po akademiji pa je g. direktor razdelil letošnjim abiturientom izpricevala o višjem tečajnem izpitu.

Jež nad medveda

Zasip, 29. junija.

Pri elektrarni Zasip, kjer se vršijo razna dela pri povešanju elektrarne, je zaposlen tudi tesar, ki se slučajno piše Jež. Doma je iz Vodice pod Smarno goro, kamor se po dokončanem delu, v soboto, vozi domov med svojce. Ko se je pred nekaj dnevi s kolesom peljal nazaj na delo, se mu je v gozdu, tako zvanem Gobovcu nad Podnartom, nenadoma sredi ceste postavil pravi živi medved, ako bi bil vozil kakšno pol ure prej, bi gotovo zavozil naravnost v kosmatinca, ob tem času pa se je ravno v toliko zdrajlo, da je razločno videl, da ni prevara, pač pa v resnici pravi medved, ki je mirno sedel na zadnjem koncu ter čakal na svojo »žrtev«. Tesarski mojster Jež se je ob pogledu na to zverino sprva prestrašil. Skočil je s kolesa ter jo hotel ubrati nazaj. Sedaj se je spomnil, da ima v žepu pištolo, katero je potegnil in se junaka blizil nenavadenmu gostu v gorenskih gozdovih. Ze je hotel sprožiti, ko je opazil, da ima medved obroč v nosu in da se tudi sedaj ne premakne s svojega mesta sredi ceste. Šele sedaj je opazil, da je poleg ceste tabo-rijo cigani, ki so vsi lepo mirno spali pod varstvom svojega kosmatega spremljevalca.

Za ped zemlje

Gorje, 28. junija.

V naši lepi župniji, neposredni mejaški Bleda, je nekoliko nad župno cerkvijo vas Dolgo brdo, kjer leži tudi vodostan za gorjanski, oziroma blejski vodovod. V bližini tega se stika meja zemljišč štirih posestnikov. Dvema izmed njih, t. j. Pogačarju Jožetu in Poklukarju Jožetu, p. d. Kamniku, pa je šlo pri tej meji za dobro ped zemlje navzkriž. Da določijo na podlagi zemljiške mape pravo stanje, so se lastniki sestali na spornem ozemlju. Naenkrat je Kamnikov Jože s sekro zamahnil proti Pogačarju in brez dvoma bi mu bil glavo prekal, da se ni Pogačar v tistem hipu sklonil. Kljub temu pa je dobil strašno zvejavko rano, iz katere je curkoma drla kri. Kamnik pa bi bil svojo žrtev gotovo usmrtil, ako bi ne bil občinski tajnik zagrabil za sekro in mu jo iztrgal iz rok.

Napadalec, star okoli 60 let, se je proti večeru preoblekel ter dejal domačinom, da se gre sam javit v Radovljico, ker ne mara, da bi šel tja v spremstvu orožnikov. Šel pa ni, kakor je napovedal, pač pa vzel s seboj nož ter se skril v žito, kjer je izvršil strašno dejanje, pravcati karikari s tem, da si je s sedmimi zamahljaji prepral trebuh, črevesje in želodec. V takem stanju so ga proti jutru našli še živega, zvijajočega se v groznih bolečinah. Poklicali so zdravnika, a predno je ta prišel iz Bleda, je nesrečni Kamnik izdihnil. Pokojni je bil dobričina in splošno znan kot potrpežljiv človek, le silno nagle jeze. Ta strašni dogodek je napravil globok vtis, ne samo v gorjanski občini, pač pa tudi daleč naokrog. Pogačar pa bo po zahtitvi zdravnikov okrevl.

Jesenice

Jesenice, 29. junija.

Meščanska šola. Živ žav v in okoli meščanske šole je za dva meseca prekinjen. Kar nekako dolgočasno je, ko ni več videti onih veselih, a zadnje dni pred zaključkom tako zaskrbljenih obrazov. Vseh učenk in učencev je bilo 386, t. j. 198 dečkov in 188 deklic. Učence so bile v splošnem bolj pridne, ker jih je le 25, ki imajo popravni izpit, medtem ko je fantov 46. Ponavljalce pa je 21, in sicer 11 učencev in 10 učenek. Završni izpit je naredilo z odličnim uspehom 6 učencev in 10 učenek. Učnih moči je bilo na meščanski šoli 17, vstevši zdravnika, ki je štiri ure tedensko predaval o higieni.

Savski sejem. Krasno vreme na praznik sv. Petra in Pavla je privabilo tisoče radovednežev iz vsega gorenskega kota na tradicionalni sejem na Savi. Kramarjev je bilo za dva sejma, kupcev pa le malo, kajti savski Petrov sejem ima to hibo, da je tik pred prvim. Pri tolikem številu uradništva, železničarjev itd. pa to že nekaj pomeni. Sicer pa prevladuje mnenje, da bodo takile sejmi v nekaj letih popolnoma izginili, ker pač nimajo nobenega pomena več, ko že v vsaki vasi dobijo pri trgovcu vsega, kar potrebuješ. Največ izkupička sta pa napravili dve gostilni, na obeh koncih sejmišča.

Koncert. Godba Krekovega prosvetnega društva je po daljšem odmoru v nedeljo zvečer zopet nastopila s promenadnim koncertom pred Krekovim domom. Izbrane glasbene točke pod vodstvom neumornega kapelnika g. Kutnika, so privabile veliko množico občinstva.

POKALNI TURNIR TSK MOSTE

Pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena se je vršil v nedeljo in na praznik nogometni turnir na igrišču TSK Moste. Prireditelj je lepo uspešno in si je dario g. bana priborila SK Grafika, utešno dario pa SK Zalog. Tekmovali so sledeči klubi: Slovan, Grafika, Moste in Zalog. Rezultati tekem so bili: prvi dan: Slovan : Zalog 8:2, Grafika : Moste 3:1; drugi dan: Zalog : Moste 4:2, Grafika : Slovan 3:3. Zrebel je odločil za Grafiko. Vsi klubi so nastopili v najmočnejših postavah, zato so bile tekme zanimive in napete ter je številna publika prišla na svoj račun.

Izvor groba Neznanelega vojaka

Pogosto je težko najti avtorja kakšnega praktičnega izuma, še mnogo težje pa je izslediti začetnika kakšne nove ideje, pa bodisi tudi najnovejša, ker ni redek slučaj, da se je ena in ista misel pojavila na več krajih hkratu. Tako imamo tudi več podmen glede vprašanja, komu imamo pripisovati idejo o postavitvi groba Neznanelemu vojaku.

Prvi, ki je na Francoskem sprožil to misel, je bil Friderik Simon, predsednik mnogih francoskih patriotskih društev. Leta 1916 je imel imenovani nad grobom nekega nepoznanega vojaka v Rennesu govor, v katerem je med drugim izjavil: »Zakaj ne bi postavila Francija spominskega Panteona tudi neznanelemu vojaku, ki je dal življenje za svojo domovino. Nobenega drugega napisa ni treba izklesati na nagrobni kamen kakor »Un soldat« in dva datuma 1914—1916. Shranjeni prah našega navadnega vojaka bo veljal v našem Panteonu, v katerem počiva toliko naših genijev, za simbol in počaščenje vsej francoski armadi.« V juliju leta 1918 je narodni zastopnik Maunoury v Chertresu izrekel podobno mnenje. Pozneje v decembru istega leta je predsednik »Société Française« v Bernu, Crescich, poslal Clemenceauju naslednje pismo: »Panteon je posvečen narodnim prvakom. Največji Francozi počivajo v njem. Rojstni kraji poveljnikov, ki so vodili našo armado, so v njem označeni. Kaj mislite, gospod predsednik, ali ne zasluži tudi naš navadni vojak, ki je trpel v blatu bojnih okopov, prav takega počaščenja?»

Ni znano, ali je »stari tiger« vzel na znanje vsebino tega pisma. Dejstvo je, da je bila od tedaj misel o shranjenju prahu Neznanelega junaka v Panteonu vse popularnejša. Dne 9. novembra 1920 je francoski parlament sprejel naslednji predlog:

Cl. I. Dne 11. novembra 1920 bo v Panteonu izkazana čast prahu neznanih vojakov, ki so v času svetovne vojne padli na polju slave.

Cl. II. Na isti dan bo prah neznanelega vojaka slovesno prenešen pod Lok zmage.

Izbor kosti Neznanelega vojaka

Med nenavadnimi slovesnostmi se je ta predlog izvršil. Osem odposlanstev se je odpravilo v posamezne odseke zapadne fronte, kjer so se bili vršili najhujši boji, da izmed sto tisočev neznanih trupel izbrali zemeljske ostanke tistega, ki bo kot večni simbol počival v srcu Francije, v pariškem Panteonu. Vsaka deputacija je vzela s seboj ostanke neznanelega vojaka, katerega identitete ni bilo mogoče ugotoviti. Kostjo so spravili v navadne lesene krste in jih prepeljali v trdnjavo Verdun, kjer so jih razporedili v podzemski galeriji. Dne 10. novembra je na verdunskem trgu završalo morje slovesnosti. Avgust Thion, najmlajši izmed prostovoljcev 132. p. p., se je približal eni od osmih krst in je položil na njen pokrov šopek cvetja. S tem dejanjem so bile izbrane kosti tistega neznanelega vojaka, ki so ga drugi dan z vlakom odpeljali v Pariz. V vseh mestih in vaseh, skozi katere je vlak vozil, so se zbrale velike množice, ki so spominu Neznanelega vojaka izkazovale zadnjo čast.

Grob Neznanelega vojaka v Londonu

Istega dne so se vršile enake slovesnosti v Westminsteri opatiji v Londonu. Tu so Neznanelega vojaka položili pod ogromno spominsko kriptito na sredi glavne cerkvene ladje. Tujcem pa Angličani iz praktičnih ozirov grob Neznanelega vojaka kažejo v Whitehallu, kjer pa je prav za prav samo prazna grobnica, posvečena spominu angleškega vojaka, čigar trupla niso mogli najti, in je torej spominsko znamenje izgubljenega vojaka.

Pripravljalni odbor čaka goste.

Tovorni avto nadomešča aerodrom

Iz Nemčije poročajo o senzacionalnem novem izumu na polju letalske tehnike. Gre za ostvareitev načrta, po katerem bodo mogla letala startati s široke platforme temu namenjenega tovornega avta, kar bo neprecenljive važnosti na krajih, kjer sicer na noben način ne bi bilo mogoče startati in pristajati. Do sedaj so si v tem pogledu pomagali deloma s tako zvanim avtožiro, ki za start in pristaneke zahteva mnogo manjšo ploskev kakor navadno letalo. Ker pa so letala večidel izdelana po drugih sistemih, so si nemški tehniki že dolgo časa belili glave, kako bi omogočili start ne glede na teren letalu vsakega tipa. Pravkar poročajo, da je njihovo prizadevanje vendarle s uspehom. Tehniki so namreč dognali, da bi bilo prav tako, kakor s palube tako zvane avionske matice na morju, letalu mogoče startati tudi

Jasno je, da bodo v tem pogledu prišli v posev močni katapult na vzmeti kakor na avionskih maticah na ladjah. Tak katapult požene letalo v zrak kakor sprožena tetiva pušice. Začetno hitrost dá letalu sproščeni zračni tlak, ki je v posebnem cilindru. Ta silni pritisk požene sani z letalom, ki so na platformi, po tračnicah, in sicer s tolikšno brzino, da letalo, ko zdrkne s platforme, po fizičnem zakonu vztrajnosti ne pade na tla, marveč se z začetno hitrostjo obdrži v zraku. Hitrost tako sproženega letala se ravna po njegovi teži. Letalo, ki tehta 3 do 4 tone, leti po startu s hitrostjo 180 km na uro, težja letala pa razmeroma z manjšo brzino. Dolžina katapulta samega za znaša okoli 30 m. Posebno močni katapulti morejo pogoniti v zrak tudi pet in šest tonsko letalo. Jasno je, da vsa ta ogromna naprava ne more biti montirana na enem samem vozu oziroma platformi, marveč na celem vlaklu takih tovornih avtov. Avti, ki rabijo za prevoz letal, se spoje in tračnice sklopijo, tako da je v

s posebno zgrajene platforme tovornega avta

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

52

Medtem ko smo se tako spotikali v mraku in šli od daleč mimo Bosraha, je Harvey spet začel mrmrati. Vsega sem bil seveda jaz kriv, ker bi morali že zdavnaj biti onkraj meje.

»Ali sem jaz kriv, sem mu odgovarjal, če je ta vražja zemlja polna prekletih signalov, s pomočjo katerih se človek ne more znajti, ker ne vidi niti prsta pred nosom!«

Prepirali smo se kakor otroci na izletu, ki se ni posrečil. Medtem pa se zmeraj nismo našli proge. Upali smo, da jo bomo dobili, ko bomo obšli Bosrah. Najbrž smo se preveč oddaljili od nje, ker čas beži, mi kar naprej stopamo zastoj in ne naletimo nikjer na tračnice.

Nazadnje jih najdemo. Prestopimo na drugo stran in skušamo ugotoviti smer, v kateri bomo ponoči šli čez mejo. Noge nam postajajo vse težje, toda kljub temu se ne ustavimo. Nikjer ni nobenega prijateljskega znamenja, ki bi nam naznačilo Transjordanijo.

Spotikamo se v temi in skušamo obdržati pravo smer.

Kmalu se začne Harvey spet prepirati. Spet nismo složni. On hoče na desno, jaz pa na levo. Medtem, ko se tako prepravljamo, smo spet kar na lepem pri železniški progi! V temi smo opisali polkrog in spet dospeli na izhodišče.

Spet premišljujemo in računamo, potem pa vzamemo pot pod noge. Čez pol ure smo spet na progi. Harvey besni.

»All right!« pravim jaz. »Ni drugega, kakor da ostanemo hladnokrvni. Pojdimo še enkrat, a zdaj vodi ti.«

In tako smo še enkrat krenili proti meji, ki je bila tako blizu. Šli smo za Harveyem, ki je držal v roki karabinko.

Deset minut pozneje smo spet prišli do proge. Kakor da nas je nekdo začaral.

»Grom in pekeli! Zabredli smo!«

O tem ni bilo suma. Naša moč je bila izčrpana in živci so nam podrhtavali. Nismo imeli pojma, kje smo. Noč je postajala svetlejša. Šli smo na neko njivo, da bi se tam skrili za ograjo.

Malo smo zaspali. Toda bilo je zelo mraz, jesti nismo imeli česa in bidoni so bili prazni. Vendar ni bilo vse izgubljeno. Zatrdo smo bili čisto blizu meje. Če bomo ves dan premišljevali o poti, jo bomo ponoči našli kar sami od sebe.

Ob zori smo stali čisto okoreli in onemogli. V bližini smo odkrili potoček. Napol-

primeru potrebe podolgovata platforma enotna in ravna kakor naravni teren letališča.

Ta tehnična novost bo v primeru vojne zelo velikega pomena, ker bodo mogla letala startati tudi v krajih, kjer bi jim sicer absolutno ne bilo mogoče. Treba bo najti samo toliko ravnine, da

bo avto-matica pravilno postavljen. S specializacijo novega izuma se bavi v Nemčiji dve veliki tvornici: Heineckel Wannemünde in Deutsche Werke v Kolinu. Tovorni avti so triosni in okoli 50.000 ton težki. Novi izum je seveda zbudil veliko pozornost v vojaških krogih, zlasti na Francoskem.

Iz mariborskih dni: ljubljanski škof dr. Rožman, mariborski dr. Tomažič in skopljanski dr. Gnidovec v razgovoru.

Japonci ob južnem tečaju

Avstralija je poslala v Tokio protestno nolo, kjer izjavlja, da tvori Južni Ledeni ocean njeno teritorialno vodovje. Japonski kitolovci ne smejo obiskovati ta lovišča, ker je sklenila Avstralija tozadevne pogodbe samo z Anglijo, Norveško in Zed. državami. Japonska vlada zdaj pripravlja odgovor, kjer zahteva, da bi bil Južni ocean odprt za vse narode prav kakor Severni. Avstralija sama kaže malo zanimanja za kite. Japonci mislijo, da je vložila protest pod vplivom britskih in norveških kitolovcev, katerim postaja nevarna vedno bolj.

Izdelovanje umetne gume

Nemška kemična tehnika si je priborila novo zmago z izumom umetne gume »Buna«, tako da bo v primeru vojne v tem pogledu povsem neodvisna od uvoza. Umetna sintetična guma je baje celo boljše od naravne, ima pa drugo neprimliko, da je zelo draga. Cena umetne gume je odvisna predvsem od cene spirita, ki je v prvi vrsti zanjo potreben. Če se bo posrečilo ceno spirita znižati, se izdelovalcem umetne gume obeta lepa bodočnost in država, ki bo imela za fabrikacijo umetne gume dovolj sirovin, bo neodvisna od inozemstva. Doslej so umetno gumo uspešno preizkušali in jo deloma tudi izdelujejo Nemčija, Združene države, Sovjetska in Poljska.

Ameriško-nemška vzajemnost

Newyork je doživel novo senzacijo. Policija je objavila podatke o znanem »javnem sovražniku št. 1« Dillingeru, ki je bil po dolgem zasledovanju ustreljen v boju s stražniki. Njegova zapuščina dokazuje, da je bil Dillinger zaveden Nemec in član newyorške podružnice nac. soc. stranke. Našla se je njegova članska izkaznica št. 1684 s podpisom tajnika Hansa Straussa od 16. maja 1933. Druga pisma ugotavljajo, da je stal Dillinger v rednih stikih z dr. Giesshüblem, sedanjim »Führerjem« ameriških Nemcev. Srečala sta se zadnjič v Detroitu, samo nekoliko dni pred razbojnikovim koncem.

Nadškof Simeon

Bolgarska cerkev je proslavila 97. rojstni dan enega od svojih utemeljiteljev in najstarejšega nadpastirja, nadškofa Simeona v Varni. Pred 70. leti je vodil pravoslavno gibanje za ločitev od grške nadoblasti. Upravlja svojo škofijo v Varni že nad 50 let. Slavljenc je izredno krepak, veliko dela, vestno opravlja vse dolge cerkvene službe in pridiga ob nedeljah. Nikoli ni jedel mesa in ni kadil.

nili smo svoje bidone in se vrnili v skrivališče.

Čimbolj se je daniilo, vse bolj so se mi vračale moči. Malo dalje za nami sem razločil brzjavne drogeve ob progi, katero smo to noč tolikokrat prekorajčili. Tračnice so tekle v nedogled proti severu. Prava pot je torej vodila v nasprotni smeri.

Sporočil sem svoje odkritje tovarišu. Spet je nastal živ prepri. Prepričan sem bil, da se ne motim, in sem predlagal, da naj natančno izvršimo prvotni načrt. Podnevi moramo ostati skriti v tem polju, to je vzorno zavetišče. Ko bo pa zašlo sonce, bomo krenili naprej. Korakali bomo ponoči in se ravnali po zvezdah. Čisto naagonsko sem čutil, da je to naše edino upanje in da bi nas vsaka druga rešitev mogla uničiti.

Toda Harvey ni hotel niti slišati o tem. Trdovratno je ponavljal zmeraj isto:

»Nimamo več živežal!«

»V legiji se mi je večkrat pripetilo, da sem bil celo dva dni brez hrane,« sem mu odvrčal jaz, »to ni nič!«

Preziral sem tega simulanta, da je bil tako malo odporen.

On pa mi je odgovarjal, da smo nekaj kilometrov od meje in da je treba samo skočiti čez njo. Boljše je zdaj, kakor pa da bi čakali ves dan na tem presnetem polju. Jaz pa naj le ostanem, če hočem. On pojde.

Ker sta tudi Weisser in Lass pritrdila njemu, sem jaz kljub svojemu strahu popustil.

»Dobro, pojdi ti prvi, mi pa bomo šli za tabo.«

Tako smo nadaljevali pot sredi belega dne. Toda komaj smo odšli, smo se začeli že spet prepirati. Toda to pot je šlo zares.

»Pojdite vi svojo pot, jaz pa pojdem svojo!«

In tako smo se ločili in odšli vsak na svojo stran, kakor nezreli paglavci, ki so se sprli. Weisser in Lass sta se nekaj časa obotavljala, potem pa sta se priključila Harveyu. Toda če nekaj minut mi je Harvey začel iz daljave mahati, naj hitro pridem k njim. Srečali so nekega kmeta prijazne zunanosti, ki je nosil datlje in kruh. Kupili smo nekaj njegove zaloge in se začeli gostiti, sedeč na robu karavanske poti. Harvey je znal nekaj besedi arabščine. S pomočjo vseh mogočih znakov in gibov se mu je posrečilo, da je iz Arabca izvil nekaj podatkov. Pokazal nam je pot, ki drži v El Um Taje. Naš zemljevid je to vas postavil v Transjordanijo.

Ko smo se tako okrepili, smo polni upanja spet krenili na pot. Se zdaj mi je zmeraj žal, zakaj nismo počakali, da bi se spustila noč in da bi šele tedaj krenili iz svojega skrivališča. Štirje trudni vojaki, ki nosijo eno samo karabinko, tvorijo čudno skupino, ki mora prej ali pozneje vzbuditi čigar koli pozornost.

Čez poldrugo uro hoda smo nenadno zagledali El Um Taje. Mesto je na višini in je obkoljeno z zidovi. Ni bilo daleč, kar je značilo uspeh in svobodo.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE